

Урок №023. Які паливні корисні копалини є на території України

Мета: вчити характеризувати значення 2-3 видів корисних копалин для економіки нашої країни і добробуту її громадян; виявляти патріотичні почуття і прагнення знати більше про досягнення українців у різних галузях; пояснювати, від чого залежить безпека в довкіллі; дотримуватися основних правил безпечного користування електроенергією, побутовими приладами (праска, електрична чи газова плита, та ін).

Обладнання: мультимедійний комплект

Хід уроку

1. Організація класу.

Любі діти, добрий день!

Зичу праці і старання!

А ще, друзі, всім бажаю

Справдити всі сподівання!

2. Мотивація навчальної діяльності.

3. Актуалізація опорних знань.

4. Вивчення нового матеріалу.

Демонстрація навчальної презентації.

Слайд 6. Пригадуємо.

На які групи поділяють корисні копалини?

Які корисні копалини належать до паливних?

Чим вони відрізняються від інших корисних копалин?

Слайд 7. Робота з підручником на с.76-77

Слайд 8. Робота із схемою.

Слайд 9-10. Міркуємо як дослідники.

Пригадайте, як добувають торф.

https://www.youtube.com/watch?v=C7l_Bhgn-0k

Пригадайте, як сьогодні використовують торф.

Використовують торф як паливо, будівельний матеріал, сировину для хімічної промисловості, добриво. Основними видами використання торфу є отримання з нього торф'яного палива й хімічних продуктів, а також застосування в сільському господарстві.

Слайд 11. Робота з картою.

Яким умовним знаком на фізичній карті позначають поклади кам'яного вугілля? Знайдіть на фізичній карті України райони його видобутку.

Слайд 12. Міркуємо як дослідники.

Припустіть, з якою метою природному газу штучно надають запаху.

Слайд 13. Рухлива вправа.

https://www.youtube.com/watch?v=0meG5Pn_iOI

Слайд 14. Робота з підручником на с.78-79

Слайд 15. Міркуємо як дослідники.

Знайдіть на карті умовні знаки, якими позначають нафту та газ. Намалюйте їх у зошиті.

Слайд 16. Запам'ятай!

Слайд 17. Приймаємо рішення.

Чи доводилося вам самотійно розігрівати або готувати їжу на газовій плиті? Яких правил ви дотримувалися, щоб уникнути небезпеки? Як потрібно діяти, якщо почули запах газу? З кожної пари малюнки на с. 78-79 оберіть правильний варіант.

Слайд 18-19. Робота з картою.

Слайд 20. Фізкультхвилинка.

<https://www.youtube.com/watch?v=4HRtxxo9HWU>

5. Закріплення вивченого

Слайд 21-25. Робота в зошитах.

Завдання 1

Наведи приклади паливних корисних копалин. Заповни таблицю:

№ з/п	Паливні корисні копалини	Як використовують
1	Природний газ	пальне, хімічна промисловість
2	Нафта	виробництво рідкого палива, медицина, косметологія
3	Торф	паливо, буд. матеріал, хімічна промисловість, добриво
4	Кам'яне вугілля	пальне, виробництво коксу та напівкоксу
5	Буре вугілля	побутове паливо

Зашит.
сторінка
38

Завдання 2

Порівняй властивості паливних корисних копалин, які є у шкільній колекції. Заповни таблицю:

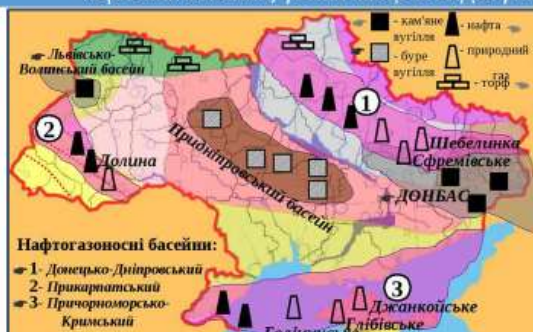
Основні ознаки копалини	Торф	Кам'яне вугілля	Нафта	Буре вугілля
Тверда, рідка, газоподібна	тверда	тверда	рідка	тверда
Колір	чорного, сірого або коричнево-бурого кольору	чорного, іноді сіро-чорного кольору	червоно-коричнева, жовто-зелена і чорна, іноді зустрічається безбарвна нафта	від світло-бурого до чорного
Блиск	+	+	+	+

Зашит.
сторінка
38

Завдання 4

Нанеси на контурну карту України умовні позначення паливних корисних копалин, укажи місце їх видобутку.

Зашит.
сторінка
39

Завдання 5

Використовуючи додаткові джерела інформації, збери і запиши відомості про каоліни.

Назва, умовний знак	Каолін (біла глина)
Властивості (Тверда, рідка, газоподібна)	тверда
Де добувають	На території України є у Вінницькій, Житомирській, Кіровоградській, Дніпропетровській, Запорізькій, Сумській, Черкаській та Донецькій областях.
Як використовують	паперова продукція, керамічна (порцеляна, фаянс), електротехнічна (ізолятори), вогнетривка, миловарна, парфумерна продукція, виробництво олівців і фарб.
Додаткова інформація	Відомий центр видобутку каоліну — місто Дзіньдечжень в Китаї, що є відомим центром виробництва порцеляни з сивої давнини.

Зашит.
сторінка
40

Завдання 6

Упізнай корисну копалину.

З неї виплавляють сталь. залізна руда

Цю корисну копалину добувають в болотах. торф

За її допомогою готують страви. кам'яна сіль

З нею граються діти. крейда

Її добувають в шахті. кам'яне вугілля

Зашт.
сторінка
40

З неї виготовляють цеглу. глина

Використовують для виготовлення пам'ятників. граніт

Слайд 26. Перевіряємо себе.

1. Поясніть, чому корисні копалини називаються паливними, рудними, нерудними (будівельними).

2. Що об'єднує бензин, газ, дизельне паливо?

3. Яке природне паливо і як використовує ваша сім'я?

4. Порахуйте, скільки крейди використовує ваш клас за рік, якщо в день ви витрачаєте шматок масою 10 г.

5. Використовуючи фізичну карту України, з'ясуйте, яким знаком позначають родовища торфу. Поясніть, чому він має таку форму.

Підручник.
сторінка
80

6. Чи може те, про що ви дізналися впродовж вивчення цієї теми, знадобитися вам у житті?

6. Підсумок

Слайд 27. Коротко про головне.

Слайд 28. Чи знаєте ви, що.... **кам'яне вугілля утворилося з решток давніх рослин, що зростали у вологому тепломu кліматі багато мільйонів років тому. Коли ці рослини гинули, то потрапляли в заболочені води. Бактерії перетворювали деревину на чорну масу. Із часом товстий шар землі та піску своєю вагою майже повністю витіснив із чорної пастоподібної рослинної речовини всю рідину, і вона стала тверднути,**

перетворюючись на кам'яне вугілля.

Слайд 29. Домашнє завдання

Повторити тему на сторінках

с. 76-80.

7. Рефлексія

Ця частину «фільму» мені не сподобалась ...

Роботи надсилай на Human .